

RAN-2401001202040001
F.Y.B.A. (Sem. II) Examination March - 2026
Sanskrit - Nitishatkam (MDC - II) : Sanskrit Nitikavya (Muktak)
Time: 2 Hours]
[Total Marks: 50
સૂચના : / Instructions

- (1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fill up strictly the above details on your answer book.

Seat No.:

Student's Signature
પ્ર. 1
ટૂંકમાં જવાબ આપો. (કોઈપણ પાંચ)
(10)
निम्नलिखित प्रश्नों के संक्षेप में उत्तर दीजिए । (किन्ही पाँच)
Answer briefly the following questions. (Any Five)

1. નીતિશતકના મંગલશ્લોકમાં કોની સ્તુતિ કરી છે? કેવી રીતે?
नीतिशतक के मंगलश्लोक में किसकी स्तुति की है ? कैसे ?
Who prays in Mangal Shloka of Nitishataka? How?
2. કવિ ભર્તૃહરિના મતે સજ્જન અને દુર્જનની મિત્રતા કેવી રીતે આગળ વધે છે?
कवि भर्तृहरि के मतानुसार सज्जन और दुर्जन की मित्रता किस प्रकार से आगे बढ़ती है ?
According to poet Bhartrihari, how does the friendship between a noble person and a wicked person progress?
3. કવિ કેવા પુરુષોને નમસ્કાર કરે છે?
कवि किस प्रकार के पुरुषों को नमस्कार करता है ?
What kind of men does the poet salute?
4. ગુસ્સે થયેલા વિધાતા હંસ પાસેથી શું હરી શકતા નથી?
क्रोधित विधाता हंस से क्या नहीं हर सकते ?
What can not to be snatched away from swan by the angry vidhata?
5. મુક્તકના પ્રકાર કેટલા? કયા કયા ?
मुक्तक के कितने प्रकार हैं ? कौन कौन से ?
How many types of 'मुक्तक' Which ?
6. કવિને કઈ સાત બાબતો શૂળની જેમ ખૂંચે છે?
कवि को कौन सी सात बातें शूल की तरह चुभती हैं ?
What are the seven things that hurt poet?
7. સ્વમાની પુરુષ કયા પ્રકારનું જીવન જીવે છે ?
स्वमानी पुरुष किस प्रकार का जीवन जीते है ?
What kind of life does self – esteem male lead?

- પ્ર. 2 ભર્તૃહરિના જીવન અને કવન વિશે સવિસ્તાર ચર્ચા કરો. (13)
 ભર્તૃહરિ કે જીવન ઓર કવન કે બારે મેં સવિસ્તર ચર્ચા કીજિયે ।
 Describe in detail the life and works of Bhartruhari.
 અથવા / અથવા / OR
 નીતિશતકમાં નિરૂપિત મુર્ખ અને વિદ્વાન વિશેના ભર્તૃહરિના વિચાર સવિસ્તાર ચર્ચા કરો.
 નીતિશતક મેં દિઘાએ ગએ મૂર્ખ ઓર વિદ્વાન પર ભર્તૃહરિ કે વિચારોં પર વિસ્તાર સે ચર્ચા કરો ।
 Discuss in detail Bhartihari's thoughts on the fool and the scholar depicted in the Nitishataka.
 નીતિશતકમાં વિષય વૈવિધ્ય જોવા મળે છે સમજાવો. (13)
 નીતિશતકમ્ મેં વિષય વૈવિધ્ય દેઘને કો મિલતા હૈ – સમજાઝિયે ।
 Variation is Seen in the Nitishatakam – Explain.
 અથવા / અથવા / OR
 નીતિશતકમાં કલાપ્રશસ્તિ અને વિદ્યા પ્રશસ્તિ વિશે સવિસ્તાર ચર્ચા કરો.
 નીતિશતક મેં કલા-પ્રશસ્તિ ઓર વિદ્યા-પ્રશસ્તિ પર વિસ્તાર સે ચર્ચા કીજિયે ।
 Discuss in detail the praise of art and praise of knowledge in the Nitishataka.
- પ્ર. 4 ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈ પણ બે) (14)
 નોટ લિઘિયે । (દો લિઘિયે)
 Write Short Note (any two)
- (A) મહાપુરુષના લક્ષણો
 મહાપુરુષ કે લક્ષણ
 Quality of Great man
- (B) નીતિશતકમાં અન્યોક્તિઓ
 નીતિશતકમ્ મેં અન્યોક્તિયાં
 Indescribable in Nitishataka
- (C) શ્લોકોનું ભાષાંતર કરો.
 શ્લોકોં કા અનુવાદ કીજિયે ।
 Translate the verses.
- શિરઃ શાર્વ સ્વર્ગાત્પશુપતિ શિરસ્તઃ ક્ષિતિધરં
 મહીધ્રાદુત્તુઙ્ગાદવનિમવનેશ્ચાપિ જલધિમ્ ।
 અધોઽધો ગઙ્ગેયં પદમુપગતા સ્તોકમથવા
 વિવેકભ્રષ્ટાનાં ભવતિ વિનિપાતઃ શતમુખઃ ॥
 - યસ્તાસ્તિ વિતં સ નરઃ કુલીનઃ
 સ પઙ્કિતઃ સ શ્રુતવાન્ગુણજઃ ।
 સ ંવ વક્તા સ ચ દર્શનીયઃ
 સર્વે ગુણાઃ કાશ્ચનમાશ્રયન્તે ॥
- (D) સસંદર્ભ સમજાવો ।
 સસંદર્ભ સમજાઝિયે ।
 Explain the Context.
- ન હિ ગણયતિ ક્ષુદ્રો જન્તુઃ પરિગ્રહલ્ગુતામ્ ।
 - સત્સઙ્ગતિઃ કથય કિં ન કરોતિ પુંસામ્ ।